

بررسی استقرار و پراوری برخی پایه های کلونی سیب

شکوفه منوچهری، ذبیح اله زمانی

پردیس کشاورزی و منابع طبیعی کرج

با توجه به اهمیت و کار آیی سیستم کشت بافت در مورد تکثیر انبوه و تولید گیاهان عاری از بیماری و برنامه های اصلاح ژنتیکی، به منظور مقایسه استقرار و پراوری درون شیشه ای ریز نمونه های چهار ژنوتیپ پایه کلونی سیب، از تیمارهای سطوح هورمونی و نوع شاخه استفاده شد. ژنوتیپ ها شامل M_9 ، M_{26} ، B_9 و MM_{106} بودند و در کلیه آزمایشات محیط کشت MS به عنوان محیط پایه مورد استفاده قرار گرفت. آزمایش در فصل پاییز منجر به نتیجه نگردید. در فصل بهار دو نوع ریز نمونه، شاخه های سبز (چوب نرم) و نیمه خشبی، با غلظت های هورمونی ۱، ۲ و ۴ میلی گرم در لیتر BA استفاده شد. فاکتورهای مورد اندازه گیری شامل آلودگی، قهوه ای شدن، کالوس زایی، زنده بودن، میزان رشد طولی شاخه، تعداد شاخه و اندازه برگ بود. ژنوتیپ B_9 در کل بهترین نتیجه را نسبت به سایر ژنوتیپ ها در استقرار و پراوری داشت. در مجموع، ریز نمونه های سبز در هر چهار ژنوتیپ، کمترین میزان آلودگی و قهوه ای شدن را در هر سه غلظت هورمونی داشتند. ژنوتیپ B_9 حد اقل و M_9 حداکثر کالوس را در هر سه غلظت هورمونی تولید کردند. ژنوتیپ MM_{106} میزان آلودگی بالایی داشت که در استقرار با مشکل مواجه شد.